

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ (អសកម្ម ឬ recombinant) ព័ត៌មានដែលលោកអ្នកត្រូវយល់ដឹង

Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis
ព័ត៌មានស្តីពីថ្នាំបង្ការមានជាភាសាអង់គ្លេសភាសាដទៃទៀត។ សូមទូលទៅ www.immunize.org/vis

1 ហេតុអ្វីត្រូវទទួលថ្នាំបង្ការ?

ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ គឺជាជំងឺឆ្លង ដែលរាលដាលពេញសហរដ្ឋអាមេរិក រៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលជាធម្មតា រវាងខែតុលា ដល់ខែឧសភា។

ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយបង្កឡើងដោយមេរោគជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ហើយឆ្លងជាចម្បងតាមរយៈការក្អក កណ្តាល និងការប៉ះពាល់។

អ្នករាល់គ្នាអាចឆ្លងគ្រុនផ្តាសាយ។ ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយកើតឡើងមួយរយៈពេល ហើយឈឺរយៈពេលច្រើនថ្ងៃ។ រោគសញ្ញាប្រែប្រួលតាមអាយុ ប៉ុន្តែអាចរួមមាន៖

- គ្រុនក្តៅ/រងា
- ឈឺចំពង់ក
- ឈឺសាច់ដុំ
- ណឿយហត់
- ក្អក
- ឈឺក្បាល
- ហៀរសំបោរ ឬតឹងច្រមុះ

ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយក៏អាចបណ្តាលឱ្យកើតជាករណីស្ងួតនិងជំងឺឈាម ហើយបណ្តាលឱ្យកុមារកើតជាករណី និងប្រកាច់។ ប្រសិនបើអ្នកមានបញ្ហាជំងឺ ដូចជា ជំងឺបេះដូង ឬជំងឺសួត ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយអាចធ្វើឱ្យជំងឺនោះកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ។

ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ថែមទៀតចំពោះមនុស្សមួយចំនួន។ កូនក្មេង និងកុមារមនុស្សចាស់អាយុ 65 ឆ្នាំឡើង ស្រ្តីមានផ្ទៃពោះ និងអ្នកដែលមានបញ្ហាសុខភាពមួយចំនួន ឬប្រព័ន្ធស៊ាំចុះខ្សោយ គឺជាអ្នកដែលហានិភ័យខ្ពស់បំផុត។

ក្នុងមួយឆ្នាំៗ មនុស្សរាប់ពាន់នាក់នៅសហរដ្ឋអាមេរិកស្លាប់ដោយសារជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ហើយមនុស្សជាច្រើននាក់ទៀតត្រូវចូលដេកសម្រាកព្យាបាលនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ។

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ អាច៖

- ការពារអ្នកកុំឱ្យកើតជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ
- ធ្វើឱ្យជំងឺគ្រុនផ្តាសាយមិនសូវធ្ងន់ធ្ងរ ប្រសិនបើអ្នកកើតជំងឺនេះ និង
- ការពារអ្នកកុំឱ្យធ្ងន់ធ្ងរជំងឺគ្រុនផ្តាសាយដល់គ្រួសាររបស់អ្នក និងអ្នកដទៃទៀត។

2 ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ដែលមេរោគអសកម្ម និង recombinant

គេរំលែក នាំឱ្យទទួលបានថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយចំនួនមួយដូស រៀងរាល់រដូវជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ។ កុមារដែលមានអាយុ 6 ខែ ដល់ 8 ឆ្នាំ អាចត្រូវការថ្នាំបង្ការចំនួនពីរដូស ក្នុងអំឡុងរដូវជំងឺគ្រុនផ្តាសាយតែមួយ។ អ្នកដទៃផ្សេងទៀតត្រូវការតែមួយដូសប៉ុណ្ណោះ ក្នុងរដូវជំងឺគ្រុនផ្តាសាយនីមួយៗ។

ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយដែលមានមេរោគអសកម្ម មានសារធាតុប៉ារ៉ាផ័រ ដែលគេហៅថា សារធាតុធីមីរ៉ូសល (thimerosal) ក្នុងបរិមាណតិចបំផុត។ ការសិក្សាមិនបានបង្ហាញថាសារធាតុ ធីមីរ៉ូសល ក្នុងថ្នាំបង្ការ បង្កគ្រោះថ្នាក់ទេ ប៉ុន្តែ ក៏មានថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ដែលគ្មានសារធាតុធីមីរ៉ូសលដែរ។

ពុំមានមេរោគនៅរស់ ក្នុងថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយទេ។ មេរោគទាំងនោះមិនអាចបង្កជំងឺគ្រុនផ្តាសាយទេ។

មានមេរោគជំងឺគ្រុនផ្តាសាយជាច្រើន ហើយមេរោគទាំងនេះតែងតែប្រែប្រួលជាទិន្នន័យ រៀងរាល់ឆ្នាំ ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយថ្មី ត្រូវបានផលិតឡើង ដើម្បីការពារប្រឆាំងនឹងមេរោគចំនួន 3 ឬប្រភេទ ដែលអាចបង្កជំងឺ ក្នុងរដូវជំងឺគ្រុនផ្តាសាយខាងមុខ។ ប៉ុន្តែ សូម្បីតែថ្នាំបង្ការមិនត្រូវចម្រើនទាំងនេះក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែ ថ្នាំបង្ការនៅតែអាចផ្តល់នូវការការពារមួយចំនួន។

វ៉ាក់សាំងផ្តាសាយមិនអាចបង្ការ៖

- ជំងឺផ្តាសាយដែលបង្កឡើងដោយវីរុសមួយដែលមិនគ្របដណ្តប់ដោយការចាក់វ៉ាក់សាំងនេះ, ឬ
- ជំងឺដែលមើលទៅដូចជំងឺផ្តាសាយប៉ុន្តែមិនមានជំងឺផ្តាសាយ។

ត្រូវការពេលវេលាប្រហែល 2 សប្តាហ៍ ដើម្បីឱ្យប្រព័ន្ធការពារអភិវឌ្ឍ បន្ទាប់ពីបានទទួលនូវថ្នាំបង្ការ ហើយប្រព័ន្ធការពារមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងអំឡុងរដូវជំងឺគ្រុនផ្តាសាយទាំងមូល។

3 មនុស្សមួយចំនួនមិនគួរទទួលថ្នាំបង្ការនេះទេ

សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់ថ្នាំបង្ការដល់អ្នក៖

- ប្រសិនបើអ្នកមានអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរដែលគំរាមដល់អាយុជីវិត ។ ប្រសិនបើលោកអ្នកមានប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីដែលគំរាមដល់អាយុជីវិត បន្ទាប់ទទួលថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយមួយដូស ឬមានប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរចំពោះសារធាតុណាមួយនៃថ្នាំបង្ការអ្នកមិនគួរទទួលថ្នាំបង្ការទេ។ ថ្នាំបង្ការប្រភេទភាគច្រើន ប៉ុន្តែមិនគ្រប់ប្រភេទទេ ដែលមានប្រតិកម្មស្ថិតក្នុងបរិមាណតិច។
- ប្រសិនបើលោកអ្នកធ្លាប់មានជំងឺ Guillian-Barré (ជាជំងឺខ្លួនធ្ងន់ធ្ងរ ហៅថា ជំងឺ GBS)។
មនុស្សមួយចំនួន ដែលធ្លាប់មានជំងឺ GBS នេះ មិនគួរទទួលថ្នាំបង្ការនេះទេ។ គួរពិភាក្សាពីចំណុចនេះជាមួយនិងវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក។
- ប្រសិនបើលោកអ្នកមានអារម្មណ៍មិនសូវស្រួលខ្លួន។
ជាធម្មតា ការទទួលថ្នាំបង្ការមិនអីទេ នៅពេលអ្នកមានជំងឺស្រាល ប៉ុន្តែគេអាចស្នើឱ្យអ្នកមកវិញម្តងទៀត នៅពេលដែលអ្នកមានអារម្មណ៍ល្អប្រសើរជាងមុន។

4 គ្រោះថ្នាក់នៃប្រតិកម្មនឹងថ្នាំបង្ការ

ដូចថ្នាំដទៃទៀតដែរ ដែលរួមទាំងថ្នាំបង្ការ អាចមានប្រតិកម្ម។ ជាធម្មតា ប្រតិកម្មទាំងនេះ មានលក្ខណៈស្រាល ហើយបាត់ទៅវិញដោយឯកឯង ប៉ុន្តែ ក៏អាចមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរដែរ។ មនុស្សភាគច្រើន ដែលទទួលបានថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ពុំមានបញ្ហាជាមួយនឹងថ្នាំបង្ការទេ។

បញ្ហាស្រាល បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំបង្ការ រួមមាន៖

- ឈឺ ឡើងក្រហម ឬហើម នៅកន្លែងចាក់ថ្នាំ
- សំឡេងស្អុក
- ឈឺភ្នែក ភ្នែកក្រហម ឬរមាស់
- ក្អក
- គ្រុនក្តៅ
- ឈឺចាប់
- រមាស់
- អស់កម្លាំង

ប្រសិនបើបញ្ហាទាំងនេះកើតឡើង ជាធម្មតា បញ្ហាទាំងនេះកើតឡើងភ្លាម បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំ ហើយបន្តមានរយៈពេល 1 ឬ 2 ថ្ងៃ។

បញ្ហាកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំបង្ការ រួមមាន ដូចតទៅ៖

- អាចកើនឡើងនូវហានិភ័យកើតជំងឺ Guillian-Barré (ហៅថា ជំងឺ GBS) បន្ទាប់ពីទទួលបានថ្នាំបង្ការអស់កម្ម។ ហានិភ័យត្រូវបានគេបានប្រមាណថា កើតឡើងក្នុងករណី 1 ឬ 2 បន្ថែម ក្នុងចំណោមមនុស្ស 1 លាននាក់ ដែលទទួលបានថ្នាំបង្ការ។ ករណីនេះអាចមានកម្រិតទាបខ្លាំងជាហានិភ័យកើតជំងឺធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងដោយសារតែជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ដែលអាចបង្ការបានដោយថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ។
- កុមារ ដែលចាក់ថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ព្រមទាំងថ្នាំបង្ការអាគរណកស្វត (PCV13) និង/ឬថ្នាំបង្ការខាន់ស្តាក់ តេតាណុស និងក្អកមាត់ ក្នុងពេលតែមួយ អាចនឹងកើតជាគ្រោះថ្នាក់ ដោយសារតែគ្រុនក្តៅ។ សូមសួរវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ដើម្បីបានព័ត៌មានបន្ថែម។ សូមប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ប្រសិនបើកុមារ ដែលទទួលបានថ្នាំបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ធ្លាប់កើតជាគ្រោះថ្នាក់។

បញ្ហាដែលអាចកើតកើត បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំបង្ការ៖

- ពេលខ្លះ មនុស្សស្លាប់ បន្ទាប់ពីដំណើរការវេជ្ជសាស្ត្រ រាប់ទាំងការចាក់ថ្នាំបង្ការ។ ការអង្កុយ ឬតម្រេកខ្លួនប្រហែល 15 នាទី អាចជួយការពារចំពោះការស្លាប់ និង របួសដោយសារតែការដួល។ សូមប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក ប្រសិនបើអ្នកវិលមុខ ឬចុកគ្នាណាផ្លាស់ប្តូរ ឬស្រងូតមាត់ក្នុងគ្រឿង។
- មនុស្សមួយចំនួនមានការឈឺចុកចាប់ខ្លាំងលើស្មារ ហើយពិបាកក្នុងការធ្វើចលនាដែល គេចាំបាច់។ បញ្ហានេះកម្រកើតឡើងណាស់។
- ថ្នាំណាក៏ដោយអាចបង្កប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ។ ប្រតិកម្មដោយសារថ្នាំបង្ការទាំង នោះ កម្រមានណាស់ ដែលត្រូវបានគេបានប្រមាណថា មានប្រហែលតិចជាង 1 ក្នុងមួយលានដួល ហើយកើតឡើងរយៈពេលប៉ុន្មាននាទី ទៅប៉ុន្មានម៉ោង បន្ទាប់ពី ទទួលបានថ្នាំបង្ការ។

ដូចថ្នាំណាក៏ដោយ មានឱកាសតិចតួចបំផុត ដែលថ្នាំបង្ការបង្ករបួសធ្ងន់ធ្ងរ ឬបណ្តាលឱ្យ ស្លាប់បាត់បង់ជីវិត។ គេតែងតែតាមដានពីសុវត្ថិភាពនៃថ្នាំបង្ការជាទូទៅ ទាក់ទងនឹងព័ត៌មានបន្ថែម សូមចូលទៅ៖ www.cdc.gov/vaccinesafety/
Translation provided by Shoo the Flu

5 ចុះបើមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ?

តើខ្ញុំគួរប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះអ្វីខ្លះ?

- សូមប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះបញ្ហាដែលធ្វើឱ្យលោកអ្នកព្រួយបារម្ភ ដូចជាអាគសញ្ញាប្រតិកម្ម អាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ គ្រុនក្តៅខ្លាំង ឬឥរិយាបថខុសធម្មតា។
- អាគសញ្ញានៃប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ អាចរួមមាន បន្ទាបស្រួច ហើមមុខ និងក ពិបាកដកដង្ហើម ចង្កាក់បេះដូងញាប់ វិលមុខ និងកម្លាំងខ្សោយ។ អាគសញ្ញាទាំងនេះ អាចចាប់ផ្តើមប៉ុន្មាននាទី ដល់ប៉ុន្មានម៉ោង បន្ទាប់ពីទទួលបានថ្នាំបង្ការ។

តើខ្ញុំគួរធ្វើអ្វីខ្លះ?

- ប្រសិនបើអ្នកគិតថា វាជាប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ ឬបញ្ហាសង្គ្រោះបន្ទាន់ដែលមិនអាច រង់ចាំបាននោះ សូមទូរស័ព្ទទៅ 9-1-1 ហើយយកអ្នកជំងឺទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យជិតបំផុត ។ បើមិនអញ្ចឹងទេ សូមទូរស័ព្ទទៅវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នក។
- ប្រតិកម្មរាយការណ៍ក្នុង Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS) (ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ពីផលអាក្រក់ដោយសារថ្នាំបង្ការ)។ វេជ្ជ បណ្ឌិតរបស់លោកអ្នកអាចបញ្ជូនរបាយការណ៍នេះ ឬលោកអ្នកអាចធ្វើដោយខ្លួនឯង តាមរយៈវិបសាយ VAERS នៅ www.vaers.hhs.gov ឬទូរស័ព្ទមក លេខ 1-800-822-7967។

VAERS មិនផ្តល់យោបល់វេជ្ជសាស្ត្រទេ។

6 កម្មវិធីជាតិផ្តល់សំណងរបួសដោយសារតែថ្នាំបង្ការ

កម្មវិធីជាតិផ្តល់សំណងរបួសដោយសារតែថ្នាំបង្ការ (National Vaccine Injury Compensation Program, VICP) គឺជាកម្មវិធីរដ្ឋសហព័ន្ធ ដែលបានបង្កើត ឡើង ដើម្បីបង់សំណងដល់អ្នកដែលអាចរងរបួសដោយសារតែថ្នាំបង្ការមួយចំនួន។

អ្នក ដែលជឿជាក់ថា ខ្លួនអាចរងរបួសដោយសារតែថ្នាំបង្ការ អាចសិក្សាអំពីកម្មវិធី និងអំពីការ ដាក់ពាក្យទាមទារ ដោយហៅទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-338-2382 ឬចុះទៅកាន់វិប សាយ VICP www.hrsa.gov/vaccinecompensation ។ មានពេល កំណត់សម្រាប់ដាក់ពាក្យទាមទារសំណង។

7 តើខ្ញុំអាចសិក្សាបន្ថែមដោយរបៀបណា?

- សូមសួរអ្នកថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។ គាត់អាចផ្តល់នូវកញ្ចប់ព័ត៌មានថ្នាំបង្ការ ឬណែនាំពី ប្រភពព័ត៌មានដទៃទៀត។
- សូមទូរស័ព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ ឬនៅមូលដ្ឋានរបស់លោកអ្នក។
- សូមទាក់ទង Center for Disease Control and Prevention (CDC) (មជ្ឈមណ្ឌលទប់ស្កាត់ជំងឺ)៖
 - ទូរស័ព្ទមកលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
 - ចូលទៅកាន់វិបសាយ CDC នៅ www.cdc.gov/flu

Vaccine Information Statement
Inactivated Influenza Vaccine

08/07/2015

 Khmer

Office Use Only

42 U.S.C. § 300aa-26